

Keuze van de redactie

Dirk De Bruycker in het Caermersklooster

Dirk De Bruycker (°1955 Gent) maakt sinds 1991 grote abstracte doeken in gemengde techniek van gips, teer, kleurpigmenten in olie en enamel. Zijn schilderijen zijn overrompelijk en toch ook ingetogen. Met zijn techniek herinnert hij aan de grote namen uit de Amerikaanse school maar hij verradt ook zijn Vlaamse afkomst door het gebruik van aardkleuren en zijn overlevering aan het landschap. Hij brengt contrasterende elementen samen en laat ze op het doek hun strijd uitvechten, het is de toeschouwer die de strijd beslecht door zich over te leveren aan deze of gene kleur.

Hij leeft in New Mexico en is sterk beïnvloed door de grootsheid van het landschap, ruw en meedogenloos. Het drama is in zijn werk nooit ver weg, de tweestrijd of de strijd van de giganten. Het komt tot uiting in de kleuren, in het licht en in de afmetingen. Toch is er ook plaats voor het breekbare, het tedere, de broosheid van het bestaan.

De Bruycker heeft op zijn palmares talloze tentoonstellingen in België en de Verenigde Staten en krijgt nu de gelegenheid om op zijn vijftigste in het Caermersklooster te exposeren. DR

Dirk De Bruycker, nog tot 19 juni 2005 in het Caermersklooster, Vrouwebroersstraat 6 te 9000 Gent, tel. 09 269 29 10, www.oost-vlaanderen.be/cultuur/caermersklooster

Dirk De Bruycker, Broken Night I

Gillis Mostaert (1528-1598), een tijdgenoot van Bruegel

Pieter Bruegel de Oude geldt als een van de grootmeesters van de kunst, en Antwerpen als de belangrijkste metropool in de geschiedenis van de Nederlanden in de zestiende eeuw. Reformatie en Contrareformatie, Spaanse overheersing en onafhankelijkheidsstrijd kenden in de Scheldestad een merkwaardige historische concentratie. Ondanks en juist wegens de oorlog, beeldenstorm en politieke omwentelingen bloeiden er de kunsten, en waren de meesters en hun ateliers er ongemeen productief. Ze ontwikkelden er een breed spectrum van nieuwe schilderkunstige genres en thema's, die we als een spiegel kunnen zien van de toenmalige levensomstandigheden en geloofsverhoudingen. Eén van hen was Gillis Mostaert (1528-1598), een tijdgenoot van Bruegel de Oude, die hij enkele decennia overleefde. Met hem en met de beeldproductie van zijn zonen trad hij in concurrentie. Hij gold als een zeer vruchtbare en creatieve kunstenaar, wiens werken, vol levendig koloriet en met elegante figurentekening, zeer gezocht waren. Uit de inventarissen van Antwerpse kunstverzamelingen van zijn tijd komt een rijk en duurbetaald oeuvre naar voor, waarin het kabinetschilderij voor privaat gebruik overheerst: markten, kermessen, dorpsgezichten, seizoenen, winterlandschappen, krijgs- en brandtaferelen, beelden uit het leven van Maria en Christus, evenals parabellen en allegorieën. Het is de eerste maal dat een monografische tentoonstelling aan het werk en leven van Gillis Mostaert wordt gewijd. Het wordt bovendien geplaatst in het kader van het werk van tijdgenoten zoals de zonen van Bruegel, Lucas van Valckenborch, en Hans van Wechelen. De werken komen uit privé-verzamelingen en musea en bestrijken de thema's van kermis en bruiloftsfeest tot boerenruzie en overval, van het oudtestamentische Sodom en Gomorra tot de kruisdraging van Christus. Een vijftigtal schilderijen en tekeningen geeft een beeld van zijn veelzijdige productie, en tevens van de voor zijn tijd zo typische nieuwe ontwikkelingen in de figuur- en landschapsschilderkunst, veelal tegen de politiek-historische achtergrond van Antwerpen. De tentoonstelling werd georganiseerd door het Wallraf-Richartz-Museum te Keulen, waar ze voorafgaandelijk aan Antwerpen plaats heeft gevonden. Bij de tentoonstelling hoort een boek waarin het oeuvre van de kunstenaar in vijf bijdragen en door talrijke afbeeldingen wordt toegelicht. PW

Gillis Mostaert (1528-1598). Een tijdgenoot van Bruegel nog tot 10 juli 2005 in het Mayer van den Berghmuseum in Antwerpen, elke dag open behalve maandag tussen 10 en 17uur, tel. 03 232 42 37 of <http://museum.antwerpen.be/mayervandenbergh>

*G. Mostaert, Dorpskermis (Boerenbruiloft), na 1575
Berlijn, Gemäldegalerie, PK (bruikleen uit privé-bezit)*

Onze-Lieve-Vrouw van de Incarnatie
 Antwerpen, ca. 1523-1525, hout, verguld,
 gepolychromeerd
 Parochiekerk van Nuestra Señora de la Encarnación,
 Santa Cruz de La Palma, La Palma, Spanje

El Fruto de la Fé in de kunsthall in de Sint-Pietersabdij in Gent

La Palma is een van de 'eilanden der gelukzaligen' zoals Homerus de Canarische eilanden al omschreef. In 1497 wordt de archipel voor de Afrikaanse westkust, bewoond door de Guanchen, toegekend aan Spanje. Vanuit Vlaanderen trekt begin zestiende eeuw Jacome Monteverde, afkomstig uit Keulen maar woonachtig in Antwerpen, naar La Palma. Zijn familie is één van de eerste Vlaamse geslachten die zich, aange trokken door de suikerhandel, op het eiland vestigt. Rond 1550 kunnen we al spreken van een ware Vlaamse natie. Onophoudelijk wordt er gereisd tussen La Palma en Vlaanderen. Schepen vervoeren suiker naar Vlaanderen en nemen als retourvracht kunstwerken aan boord. Die Vlaamse kunst is bestemd voor privé-kapellen en voor de eerste kerken die op La Palma worden gebouwd. Zo brengt men het verre vaderland en de nieuwe heimat een beetje dicht bij elkaar. Vandaag treffen we nog een aanzienlijk aantal Vlaamse schilderijen en beeldhouwwerken van grote artistieke kwaliteit op het eiland aan. Dit levend Europees erfgoed bevindt zich vooral op kleine en verrassende locaties. Het toont nog maar eens dat de grote musea geen monopolie bezitten op artistieke kwaliteit of historisch belang. Er bestond in de belangrijkste Vlaamse en Brabantse steden (Brussel, Antwerpen, Mechelen en Brugge) een

bloeiende exportnijverheid van retabels, beeldhouwwerken en schilderijen, die binnen de kortste keren heel West-Europa vanaf het noorden en het centrum van het continent tot in Castilië, Portugal en de Canarische eilanden, Madeira en de Azoren overspoelden. Op het eiland La Palma bleven de kunstwerken, vaak echte meesterwerken, vooral bewaard omdat ze voor de lokale gemeenschappen een levendige rol speelden. Veel van die beelden waren, soms na tal van transformaties, het voorwerp van de aanhoudende plaatselijke volksdevotie. Bepaalde stukken groeiden uit tot sterk vereerde cultusobjecten, die hun stempel bleven drukken op de lokale beeldhouwkunst. Zo treden de Vlaamse beeldhouwwerken die door de eigenaars van suikerplantages of suikermolens werden geïmporteerd, aan het licht als el fruto de la fe: vruchten van de godsdienst en het geloof. PW

El Fruto de la Fé, nog tot 5 juni 2005 in Kunsthall Sint-Pietersabdij, van dinsdag tot vrijdag tussen 10 en 18 uur, tel. 09 243 97 43 of www.gent.be/spa

Emile Verhaeren 150

Dit jaar vieren we de 150ste geboorteverjaardag van Emile Verhaeren. Hij is niet in één doosje te stoppen en daarom vinden meerdere initiatieven plaats die de diverse aspecten van Verhaeren belichten. In het Provinciaal Museum Emile Verhaeren loopt de overzichtstentoonstelling *TegenWOORDig*. Ze biedt alvast de gelegenheid om het talent en de veelzijdigheid van Verhaeren te (her)ontdekken. De bezoeker maakt kennis met de dichter, zijn oeuvre en zijn talrijke vooraanstaande vrienden. Zelden of nooit getoonde manuscripten, brieven, foto's, realia en werken van onder meer Constantin Meunier, Theo Van Rysselberghe, Léon Spilliaert en Ossip Zadkine openen Verhaeren's fascinerende wereld. In dit Verhaerenjaar staan nog andere tentoonstellingen op het programma. Vanaf september presenteert de Antwerpse Koningin Fabiolazaal *Anarchisten rond Emile Verhaeren*. MV

Emile Verhaeren (1855-1916) TegenWOORDig, nog tot 30 oktober in het Provinciaal Museum Emile Verhaeren, Emile Verhaerenstraat 71, 2890 Sint-Amands, tel. 052 33 08 05, www.emileverhaeren.be